

Asia: VN/14558/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tulli kiittää mahdollisuudesta lausua ja toteaa lausuntoon seuraavaa:

Luonnoksen 1 a §:ssä säädettäisiin lakiin liittyvistä määritelmistä.

Ehdotetaan lisättäväksi määritelmiin myös tuonnin osalta tarkempi määritelmä.

Hiilirajamekanismi asetuksen 3 artiklan alakohdassa 4 on esitetty määritelmä: ”tuonnilla tarkoitetaan asetuksen (EU) N:o 952/2013 201 artiklassa säädettyä luovutusta vapaaseen liikkeeseen”.

Lakiluonnoksen 4 a §:n 2 kohdassa esitetään säädettäväksi seuraamusmaksusta: ” 2) joka tuo tavaroita unionin tullialueelle ilman hiilirajamekanismiasetuksen 17 artiklassa tarkoitettua valtuutetun CBAM-ilmoittajan asemaa”. Tuonnin määritelmän lisäys selkeyttäisi seuraamusmaksun määräämisen perusteita koska tuonnin todettaisiin tarkoittavan vain vapaaseen liikkeeseen luovuttamista, eikä esimerkiksi väliaikaisen maahantuonnin menettelyjä.

Luonnoksen 2 §:ssä säädettäisiin viranomaisten tehtävistä.

Ehdotetaan lisättäväksi Tullia koskeviin tehtäviin myös CBAM-todistusten takaisinosto.

Hiilirajamekanismiasetuksen 23 artiklan mukaan sen jäsenvaltion, johon valtuutettu CBAM-ilmoittaja on sijoittunut, on ostettava takaisin CBAM-todistukset, jotka ovat jäljellä ilmoittajan tilillä CBAM-rekisterissä, kun todistukset on palautettu 22 artiklan mukaisesti.

Esitetty lisäys tarkentaa, että myös CBAM-todistusten takaisinosto on Tullille kuuluva tehtävä.

Luonnoksen 3 §:ssä säädettäisiin tiedonsaantioikeudesta.

Esitetään pohdittavaksi, että pitäisikö tiedonsaantioikeus kohdentaa myös niihin, joilla ei ole hiilirajamekanismiasetuksen mukaisia velvoitteita?

Tietojen saanti sivullisilta voi monessakin tapauksessa olla osa tarkastustoimintaa. Esimerkiksi jos Tullille on riskianalyysin tai muun valvonnassa saadun tiedon perusteella syntynyt epäily, että CBAM-ilmoittaja ei ole palauttanut riittävästi CBAM-todistuksia. Mikäli valtuutettu CBAM-ilmoittaja ei anna tässä tilanteessa Tullille mitään lisätietoja, Tulli voisi pyytää maahantuoduista CBAM-tavaroista sivullisen tiedonantovelvoitteen turvin lisätietoja myös esim. tavarat edelleen maahantuojalta ostaneelta taholta.

Tarkastustoimintaan liittyen huolitsijoilta, kuljetusliikkeiltä ja pankeilta voitaisiin pyytää mm. kuljetusasiakirjoja, huolintasopimuksia, laskuja, pakkauslistoja, rahtikirjoja, tilitietoja tosiasiallisesti suoritettujen maksujen varmentamiseksi, ja tavarän jälleenmyyjiltä tavaraa koskevia ostosopimuksia määrä-, laatu- ja hintatietojen todentamiseksi.

Tarkastustoiminnassa voi myös ilmetä tilanne, missä tavaroiden maahantuojä on sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon ja käyttää välillistä edustajaa valtuutettuna CBAM-ilmoittajana, ja tavara toimitetaan suoraan kolmannelle osapuolelle Suomessa. Kuvatussa tilanteessa voi olla tarpeen saada tietoja myös tältä tavaroiden vastaanottajalta Suomessa sekä myös ulkomaiselta maahantuojalta. Kyseissä tapauksessa tiedonsaantitarve kohdistuu tahoihin, joita ei koske hiilirajamekanismiasetuksen mukaiset CBAM-ilmoittajan velvoitteet.

Lisäksi esitetään pohdittavaksi, että tulisiko pykälässä käytetyn sanamuodon ”valvonnan suorittamiseksi” sijaan käyttää myös Tullin tehtäviä kuvaavaa sanamuotoa, joka viittaisi muissa säädöksissä Tullin tehtäväksi säädettyjen toimintojen määritelmiä. Esimerkiksi Tullilain (304/2016) 2 § 7 kohdassa säädetään tullitoimenpiteen suorittamisesta, jolla viitataan kaikkiin Tullille kuuluviin virkatoimiin tullirikosten esitutkintaa ja rajatarkastusta lukuun ottamatta.

Korpi Esa

Tulli.fi - Ulkomaankauppa- ja verotusosasto / Hiilirajamekanismi